

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Кафедра педагогіки та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

О. А. Кузнецова

17 серпня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ

Ступінь бакалавра

Спеціальність 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Миколаїв - 2020

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Яблонський А.І., професор кафедри педагогіки та інклюзивної освіти, доктор психологічних наук (Яблонський А.І.)

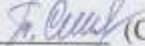
РЕЦЕНЗЕНТ: завідувач кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, к.пед.н., доцент Полянничко А.О.

Програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки та інклюзивної освіти
Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри (Яблонський А.І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету педагогічної та соціальної освіти:

Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Голова навчально-методичної комісії факультету (Степанова Т.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Голова навчально-методичної комісії університету (Кузнецова О.А.)

Анотація

Дисципліна спрямована на вивчення отримання студентами системних знань про основні поняття та категорії психології особистості в традиційних та новітніх теоріях зарубіжної, радянської та вітчизняної психології, засвоєння атрибутивних характеристик особистості. Завданням курсу є вивчення теорій особистості, вивчення психічних властивостей особистості, вивчення індивідуальних особливостей і відмінностей, дослідження адаптаційних можливостей особистості. Результатами навчання виступають аналіз та пояснення психічних явищ, ідентифікація психологічних проблем та уміння їх розв'язувати, розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті з професійними завданнями, уміти обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізувати літературні джерела.

Ключові слова: дослідження, теорія, методи, особистість, властивість, ідентифікація, функціонування, обґрунтування, аналіз.

Annotation

The course is aimed at studying students' acquisition of systematic knowledge about the basic concepts and categories of personality psychology in traditional and modern theories of foreign, Soviet and domestic psychology, mastering the attributive characteristics of personality. The task of the course is to study theories of personality, study the mental properties of personality, study individual characteristics and differences, study the adaptive capabilities of personality. Learning outcomes include analysis and explanation of mental phenomena, identification of psychological problems and the ability to solve them, understanding the patterns and features of development and functioning of mental phenomena in the context of professional tasks, be able to justify their position, draw independent conclusions from their own research and analyze literature. .

Key words: research, theory, methods, personality, property, identification, functioning, substantiation, analysis.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Психологічні теорії особистості» складена проф.Яблонським А.І.відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 053 Психологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: основи психологічних теорій особистості, загальні принципи, технології пізнання, що пов'язані практичною професійною діяльністю.

Міждисциплінарні зв'язки: «Загальна психологія», «Педагогічна та вікова психологія», «Психологія праці», «Експериментальна психологія», «Диференційна психологія».

1. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

1.1. Мета курсу: отримання студентами системних знань про основні поняття та категорії психології особистості в традиційних та новітніх теоріях зарубіжної, радянської та вітчизняної психології, засвоєння атрибутивних характеристик особистості.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- вивчення теорій особистості;
- вивчення психічних властивостей особистості;
- вивчення індивідуальних особливостей і відмінностей;
- дослідження адаптаційних можливостей особистості.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

1.3.Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

II. Фахові:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології .

- СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
- СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.
- СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

- Тема 1.** Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості
- Тема 2.** Підходи до структури особистості
- Тема 3.** Потреби, мотиви та мотивація особистості
- Тема 4.** Темперамент, здібності та характер особистості
- Тема 5.** Феномен адаптації в психології особистості
- Тема 6.** Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості
- Тема 7.** Диспозиційний напрямок у теоріях особистості
- Тема 8.** Гуманістичний напрямок у теоріях особистості
- Тема 9.** Теорія особистості С.Л. Рубінштейна
- Тема 10.** Теорія особистості О.М. Леонтьєва

3. Рекомендована література

Базова

1. Андреев Г.И., Смирнов С.А., Тихомиров В.А. Основы научной работы и Оформление результатов научной деятельности/ Москва «Финансы и статистика» 2003. 268 с.
Базова
2. Васютинський В. Психологічні виміри спільноти: монографія / В. Васютинський. К.: Золоті ворота, 2010. 120 с.
3. Копець Л.В. Психологія особистості: навч. посіб./ Л.В. Копець. К.: Вид. «Києво-Могилянська академія», 2007. 406 с.
4. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості: Навч. посіб./ Н.В. Ліфарєва. К.:ЦУЛ, 2003. 204 с.
5. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования / пер. с англ. М. Жамкочьян. М.: Аспект Пресс, 2001. 607 с.
Додаткова
6. Бернс Р. Развитие Я-концепции и воспитание. / Р. Бернс; пер. с англ.-М.: Прогресс, 1986. 224 с.
7. Брушлинский А.В. Проблемы психологи субъекта / А.В. Брушлинский. М.: РАН Ин-та психологии, 1994. 109 с.
8. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов. СПб: Питер Ком, 2000. 528с.
9. Психологія особистості: Словник-довідник / За ред. П.П. Горностая, Т.Титаренко. К.: Рута, 2001 320 с.
10. Маслоу А.Г. Мотивация и личность. / А.Г. Маслоу; пер. с англ. СПб.: Евразия, 1999. 478 с.

Додаткова

1. Алексеев А.П. Аргументация. Познание. Общение / А. П. Алексеев. — М., 1991.
2. Аналитическая философия XX века / Б. Рассел, З. Мур, Дж. Остин и др. — М., 1993.

3. Андрос Е. Н. Истина как проблема познания и мировоззрения / Е. Н. Андрос. — К., 1984.
4. Артемчук Г.І. Методика організації науково-дослідної роботи : навч. посіб. / Г.І. Артемчук, В.М. Курило, М. П. Кочерган. — К. : Форум, 2000. — 270 с.
5. Баскаков А. Я. Методология научного исследования [Текст] : учебпособие для аспирантов высших учеб. заведений / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков ; Межрегион. акад. упр. персоналом. — К. : МАУП, 2002. — 216 с.
6. Олпорт Г.В. Личность в психологии. / Г.В. Олпорт. М.: КСП+; СПб.: Ювента, 1998. 345 с.
7. Холл К., Линдсей Г. Теории личности. М., 1999. 720 с.
8. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. Основные положения, исследования и применение. Спб, Питер, 2008. 607 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: опитування,самостійна робота, контрольна робота, індивідуальне науково-дослідне завдання, банк тестових питань для перевірки знань.